

Sygn. akt V GC 837/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2017r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu Wydział V Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Magdalena Wilner

Protokolant: Kinga Puszczyńska

po rozpoznaniu w dn. 4.09.2017r.

na rozprawie

sprawy z powództwa: P. O.

przeciwko A. C.

o zapłatę

I. Oddala powództwo.

II. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1 217,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V GC 837/16

UZASADNIENIE

Powód P. O. pozwem wniesionym dnia 20.10.2015r. w Sądzie Rejonowym w Tarnowie wniósł o zasądzenie od pozwanego A. C. kwoty 7.052,80 zł. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 02.09.2015r. do dnia zapłaty. Wniósł ponadto o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu podano, że pozwany zlecił powodowi wyrób formy na znicz ornamentowy, za którą powód wystawił fakturę VAT. Za wykonaną pracę pozwany nie wypłacił powodowi całości wynagrodzenia, pomimo braku kwestionowania jakości formy oraz zobowiązania do zapłaty umówionej sumy. Nie zwrócono również powodowi przedmiotowej formy.

Sąd Rejonowy w Tarnowie Wydział V Gospodarczy nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym dnia 21.12.2015 r. w sprawie sygn. akt V GNc 2952/15, orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany w ustawowym terminie wniósł sprzeciw od w/w nakazu zapłaty, zaskarżył go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesowych. Zgłoszono również zarzut braku właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Tarnowie.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany potwierdził, iż zlecił powodowi wykonanie w/w formy do znicza cmentarnego, jednakże powód wykonał formę po upływie uzgodnionego z pozwanym terminu oraz niezgodnie z załączonymi do umowy rysunkami technicznymi oraz zdjęciami, czyli niezgodnie z umową.

W związku z powyższym pozwany złożył powodowi oświadczenie o odstąpieniu od umowy o dzieło oraz wniósł o zwrot wpłaconej przez siebie zaliczki w wysokości 2.000,00zł, wyrażając jednocześnie wolę zwrotu dzieła po wcześniejszym umówieniu terminu jego odbioru.

Postanowieniem z dnia 08.04.2016r. wydanym w sprawie V GC 186/16 Sąd Rejonowy w Tarnowie Wydział V Gospodarczy stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sadowi Rejonowemu w Kaliszu jako miejscowo właściwemu.

Sąd ustalił co następuje:

Strony są podmiotami gospodarczymi.

Dowód: (...) powoda k. 16; KRS pozwanego k. 17.

Po wcześniejszych negocjacjach telefonicznych oraz w formie korespondencji elektronicznej pracownik pozwanego A. C., K. K. złożył w dniu 10.06.2015r. u powoda P. O. zamówienie nr (...) na wykonanie formy na pojemnik zniczowy z ornamentem według przedstawionej dokumentacji technicznej oraz zdjęciowej. Termin realizacji zamówienia strony ustaliły nadzień 15.07.2015r. Dodatkowo, pozwany dokonał na rzecz powoda przedpłaty w wysokości 2.000,00zł. Wynagrodzenie dla wykonawcy – powoda strony ustaliły na kwotę 7.200,00zł netto.

Dowód: korespondencja elektroniczna k. 41-42, 48; rysunek techniczny k. 43; rysunek określający strukturę powierzchni k.44; fotografie k. 45-46; zamówienie k. 47; zeznania świadka K. K. k. 93-95; zeznania pozwanego – 00:02:07 min protokołu rozprawy z dnia 07.12.2016r.; zeznania powoda – 00:03:24 min protokołu rozprawy z dnia 16.03.2017r.

Po wykonaniu formy powód wystawił w dniu 18.08.2015r. na rzecz pozwanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 9.052,80zł brutto. Termin płatności wynosił 14 dni. Ostateczne wydanie formy pozwanemu nastąpiło w dniu 19.08.2015r.

Dowód: faktura k. 10; zeznania świadka K. K. k. 93-95.

W dniu 25.08.2015r. pozwany sporządził protokół reklamacji na formę na pojemnik zniczowy z ornamentem wykonany przez powoda. Następnie po wcześniejszej rozmowie telefonicznej z powodem, w drodze korespondencji elektronicznej z dnia 26.08.2015r., K. K. złożył powodowi reklamację na wykonaną przez niego formę. Dodatkowo, do protokołu załączono zdjęcia próbnie wykonanych naczyń szklanych, potwierdzające wykonanie formy niezgodnie ze złożonym zamówieniem. W protokole stwierdzono, niezgodność zewnętrznej struktury pojemnika zniczowego do przesłanych załączników – brak powtarzalności wzoru rombu na całej powierzchni znicza, za dużą głębokość struktury znicza co powodowało zwężenie pojemnika w środku oraz zniekształcenie rombów w górnej i środkowej części znicza, wadliwe wykonanie części górnej poprzez złe osadzenie kapturka (wiatrochronu) niezgodne z załączonym rysunkiem, a także niezgodny wymiar w przewężeniu pojemnika. Ponadto, powodowi został przesłany jeden próbny odlew znicza.

Dowód: protokół reklamacji k. 50; zdjęcia k. 51-53v.; korespondencja elektroniczna k. 55; zeznania świadka K. K. k. 93-95.

Reklamacja nie została uznana przez powoda. Odnosząc się do zarzutów pozwanego powód pierwszy raz poinformował pozwanego, że nie można było wykonać formy dla uzyskania efektu według rysunków i dokumentacji pozwanego. Oświadczył, że dokonał zmian i wykonał formę w oparciu o te właśnie zmiany nie informując o tym pozwanego. Pozostałe wady dotyczące górnej części znicza tłumaczył źle wykonanymi odlewami przez hutę.

Dowód: korespondencja elektroniczna k. 54; zdjęcia k. 51-53v.; zeznania świadka K. K. k. 93-95.

W dniu 01.10.2015r. pozwany został wezwany przez powoda do uregulowania należności wynikającej z wystawionej na jego rzecz faktury nr (...) z dnia 18.08.2015r.

Dowód: faktura k. 10; korespondencja elektroniczna k. 12; zeznania powoda – 00:03:24 min protokołu rozprawy z dnia 16.03.2017r.

Pismem z dnia 12.10.2015r. pozwany złożył powodowi oświadczenie o odstąpieniu od zawartej umowy wobec okoliczności wykonania przez powoda formy w sposób niezgodny z zawartą umową.

Podkreślono, że przedmiot dotknięty jest nieusuwalną wadą, mającą charakter istotny dla pozwanego, albowiem spowodowało to konieczność wycofania się przez pozwanego z zamierzonej produkcji znicza i powstaniem wymiernych strat. Podano również, że forma została wykonana ze znacznym opóźnieniem, czyli po terminie. Ponadto, wezwano powoda do zwrotu uiszczonej na jego rzecz zaliczki oraz gotowości do wydania wytworzonej przez powoda formy po wcześniejszym skontaktowaniu się z pozwanym i ustaleniu warunków oraz terminu jej odbioru.

Dowód: pismo pozwanego wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru k. 56-59; zeznania świadka K. K. k. 93-95.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o w/w dowody w postaci dokumentów, których prawdziwość i autentyczność nie budziła zastrzeżeń i wątpliwości, na podstawie zeznań świadka K. K., zeznań pozwanego A. C. oraz częściowo zeznań powoda P. O..

Zeznaniom świadka K. K. i pozwanego A. C. Sąd dał w pełni wiarę, gdyż były logiczne, przekonywujące i wewnętrznie spójne a nadto znajdowały potwierdzenie w w/w uznanym za wiarygodny materiale dowodowym.

Sąd częściowo nie dał wiary zeznaniom powoda P. O. w zakresie twierdzeń o wykonaniu formy zgodnie z zasadami sztuki i na podstawie przesłanego przez pozwanego rysunku oraz dokumentacji, albowiem były one niewiarygodne, niczym nie poparte a nadto pozostawały w sprzeczności z w/w uznanym za wiarygodny materiale dowodowym.

Sąd zważył co następuje:

Strony łączyła umowa o dzieło.

Zgodnie z art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że powód nienależycie wywiązał się z zobowiązania. Wykonał zleczone prace w sposób sprzeczny z ustaleniami, co pozwany natychmiast zakwestionował. Ponadto, dzieło w postaci formy zostało wykonane przez powoda po ustalonym w zleceniu terminie.

W związku z tak istotnymi uchybieniami pozwany złożył powodowi oświadczenie o odstąpieniu od umowy, do czego w ocenie Sądu był w pełni uprawniony. Na takim stanowisku stoi również Sąd Najwyższy, który w orzeczeniu z dnia 12.01.2012r. wydanym w sprawie IV CSK 182/11 stwierdził, iż na podstawie art. 635 k.c. dopuszczalne jest odstąpienie przez zamawiającego od umowy o dzieło także po upływie terminu do wykonania dzieła.

Przepisy kodeksu cywilnego posługują się sformułowaniem oddania dzieła (art. 642 k.c.) jak i odbioru dzieła (art. 643 k.c.). Obowiązek odebrania dzieła jest warunkowany równoczesnym jego oddaniem. O ile odebranie dzieła świadczy o jego odebraniu, to oddanie dzieła nie jest równoznaczne z odbiorem i nie zawsze będzie prowadziło do uznania umowy za wykonaną. Do oddania dzieła jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 07.10.2010r., sygn. akt IV CSK 173/20 przywołanym w apelacji, dochodzi także wtedy - jeżeli z umowy inaczej nie wynika - gdy przyjmujący stawia dzieło do dyspozycji zamawiającego, który może je odebrać, choć tego nie czyni mimo braku ku temu przeszkód. Natomiast w sytuacji, gdy zaoferowane dzieło okazuje się niekompletne, nie odpowiada umówionym cechom lub wykazuje inne wady istotne, nie posiada niezbędnej techniczno-ruchowej dokumentacji, bądź dla czynności oddania i odbioru umowa wymaga dokonania jeszcze innych czynności np. zainstalowania, próbnego uruchomienia u zamawiającego, a to nie jest dokonane, odpada obowiązek jego odbioru przez zamawiającego. W takim też przypadku nie możemy mówić o wykonaniu umowy, jej przedmiotu, uznaniu świadczenia za spełnione.

Nie ulega wątpliwości, że zamawiający ma prawo oczekiwać, iż dzieło zostało wykonane bez wad technicznych, jest zdolne do wykorzystywania go w zamieszczonym przez zamawiającego celu umowy, spełnienia zamierzonego przeznaczenia, a korzystanie z niego nie stwarza niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia jego samego lub osób trzecich. Ma również prawo oczekiwać, że wykonawca dostarczając konieczną dokumentację techniczną, umożliwi mu zbadanie i ocenę, czy dzieło zostało wykonane właściwie i czy korzystanie z niego jest bezpieczne. W sytuacji zaś wystąpienia wad istotnych dzieła, jego niekompletności, gdy taki charakter ma też nieprzekazanie dokumentacji techniczno-ruchowej niezbędnej z uwagi na przedmiot umowy (specjalistyczne urządzenia, linia technologiczna do produkcji), umożliwiającej jego sprawdzenie pod kątem wykonania zgodnie z wymaganiami technicznymi i wymogami bezpieczeństwa nie można mówić o wykonaniu umowy, oddaniu dzieła rodzącym obowiązek jego odbioru, ze wszystkimi tego konsekwencjami (vide: wyrok SA w Katowicach z dn. 14.05.2015r. w spr. V ACa 835/14).

Niewykonanie istotnego obowiązku umownego występuje wtedy, gdy niezrealizowany na skutek zwłoki kontrahenta obowiązek umowny pozbawia drugą stronę tego, czego zgodnie z umową mogła oczekiwać, chyba że druga strona rozsądnie rzecz ujmując nie mogła przewidzieć takiego rezultatu. O istotnym naruszeniu obowiązku umownego decydują w szczególności jego skutki. Nie chodzi tu tylko o niespełnienie świadczenia, które zgodnie z treścią zobowiązania należy się wierzycielowi, ale mogą także to być niewykonane obowiązki nawet tylko funkcjonalnie związane z długiem. Nie jest to w szczególności tylko obowiązek o charakterze zaskarżalnym (świadczenie), ale także inne naruszenia, np. niewykonanie przez stronę umowy wzajemnej innych istotnych obowiązków wynikających z umowy, choćby miał nim być jedynie jego obowiązek współdziałania przy wykonywaniu zobowiązania. Innymi słowy, niewykonanie przez stronę istotnego obowiązku umownego, niemającego charakteru podstawowego (świadczenia), może być podstawą ustawowego odstąpienia od umowy. Przy ocenie istotności obowiązku umownego trzeba uwzględnić zamierzony przez wierzyciela cel umowy. Uprawnienie więc wierzyciela do odstąpienia od umowy wzajemnej po wyznaczeniu dłużnikowi dodatkowego terminu jest uzależnione od powstania stanu zwłoki dłużnika w spełnieniu istotnego obowiązku umownego, tj. niezbędnego dla realizacji zamierzonego przez wierzyciela celu umowy, wiadomego stronie będącej w zwłóce (vide: wyrok SN z dn. 24.06.2014r. w spr. I CSK 392/13).

Orzeczenie to odnosi się co prawda do stanu zwłoki, a więc jego treść winna znaleźć tym bardziej zastosowanie do stanu opóźnienia. Jak wynika z treści tegoż orzeczenia, przy ocenie istotności obowiązku umownego trzeba uwzględnić zamierzony przez wierzyciela cel umowy (por. art. 491 § 2 k.c.). Uprawnienie więc wierzyciela do odstąpienia od umowy wzajemnej uzależnione jest od stanu zwłoki, w spełnieniu istotnego obowiązku umownego tj. spełnienia niezbędnego dla realizacji zamierzonego przez wierzyciela celu umowy wiadomego stronie będącej w zwłóce.

Przytoczyć również należy orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 14.02.2007 roku II CNP 70/06, zgodnie z którym wadą istotną dzieła jest wada czyniąca je niezdatnym do użytku lub sprzeciwiającą się wyraźnie umowie. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 17.04.2015 roku w sprawie o sygnaturze IIICZP 8/15. Również w tym postanowieniu uznano, że wadą istotną dzieła jest wada czyniąca je niezdatnym do użytku lub sprzeciwiającą się wyraźnie umowie. Charakter takich wad jest tego rodzaju, że nie można uznać, aby dzieło nim dotknięte było wydane przez przyjmującego zamówienie zgodnie ze swym zobowiązaniem.

Jak wynika z wyżej przedstawionych rozważań orzecznictwa sądów, a oparciu o treść art. 635 k.c. istnieje możliwość odstąpienia od umowy od dzieła także w razie niewykonania przedmiotu umowy w terminie, przy czym przez niewykonanie przedmiotu umowy rozumieć natęży oddanie przez wykonawcę dzieła obciążonego wadami istotnymi rozumianymi jako wady sprzeciwiające się wyraźnie umowie, jak również wady polegające na spełnieniu przez wykonawcę świadczenia w sposób sprzeczny z istotnym obowiązkiem umownym, bez uwzględnienia niezbędnego dla realizacji zamierzonego przez wierzyciela celu umowy wiadomego wykonawcy, jako też - wadami powodującymi, że dzieło nie odpowiada umówionym cechom. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy może być złożone po upływie terminu do wykonania dzieła.

Zgromadzony w aktach sprawy materiał dowody pozwala na przyjęcie, iż powód nie wykonał swego zobowiązania, albowiem wydał pozwanemu przedmiot umowy w sposób wyraźnie sprzeczny z umową, albowiem dzieło to nie posiada

umówionych cech, co skutkuje koniecznością przyjęcia, iż powód przekazał pozwanemu dzieło obarczone wadami istotnymi. Niezależnie od tego wskazać należy, że powód nie wykonał swego zobowiązania w terminie.

Zgodnie ze zleceniem z dnia 10.06.2016r. powód zobowiązał się do wykonania przedmiotu umowy w terminie do dnia 15.07.2016 roku, co nie nastąpiło.

Wydanie przedmiotu umowy nastąpiło w dniu 19.08.2016r.

Wykonanie formy do znicza winno być z uwzględnieniem żądanej przez pozwanego struktury zewnętrznej i rysunkiem. Pożądana przez pozwanego struktura powierzchni znicza była przedmiotem rozmów prowadzonych przez strony przed przesłaniem powodowi zlecenia wykonania formy do znicza, w oparciu o którą pozwany chciał uruchomić proces produkcyjny. Podczas tych rozmów, pozwany w sposób precyzyjny określił jakie cechy ma mieć znicz wyprodukowany przy użyciu formy wytworzonej przez powoda, przesyłając mu w tym zakresie stosowny rysunek oraz zdjęcia wymaganej struktury powierzchni którą znicz ma posiadać.

Powód znając wymagania pozwanego wyraźnie oświadczył, iż jest w stanie wykonać formę do znicza zapewniającą możliwość uzyskania pożądanej struktury znicza, albowiem jest on autorem formy w oparciu o którą wykonano znicz, którego zdjęcia przesłano mu przed przesłaniem zlecenia. Powód znając wymagania zamawiającego co do kształtu i struktury znicza który chce produkować w oparciu o formę wykonaną przez powoda, podczas rozmów prowadzonych przed otrzymaniem zlecenia, jak i również do dnia wydania przedmiotu umowy, nigdy nie podnosił okoliczności niemożliwości wykonania formy, gwarantującej uzyskanie powierzchni znicza o strukturze żądanej przez pozwanego.

Skoro powód w niniejszym postępowaniu twierdzi, że w oparciu o rysunki zawierające kształt znicza i przesłane mu przez pozwanego zdjęcia struktury znicza, nie był w stanie wykonać formy która pozwalała by na produkowanie znicza o żądanej strukturze, winien o tym powiadomić pozwanego i jako profesjonalista nie przystępować do realizacji zlecenia. Powiadomienie takie nie miało miejsca do dnia wydania przedmiotu umowy.

W tej sytuacji powód był uprawniony do odstąpienia od umowy o dzieło, a samo odstąpienie ma charakter skuteczny.

Skuteczność odstąpienia od umowy powoduje, iż oświadczenie wywołuje skutki ex tunc, a umowę uważa się za niezawartą, natomiast strony winny dokonać zwrotu wzajemnych świadczeń w oparciu o dyspozycje przepisu art. 494 k.c, co oznacza m.in. konieczność zwrotu przez powoda otrzymanej zaliczki w wysokości 2.000,00zł pobranej od pozwanego.

Mając powyższe na uwadze powództwo jako bezzasadne należało oddalić, o czym orzeczono w pkt. I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania (pkt. II sentencji wyroku) rozstrzygnięto na podstawie art. 98 k.p.c.

Powód w całości przegrał proces dlatego Sąd obciążył go kosztami postępowania, na które składają się wynagrodzenie pełnomocnika powoda wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w łącznej kwocie 1.217,00zł.